

Høringsnotat – forslag til ny forskrift om godtgjøring til folkevalgte i Trøndelag fylkeskommune

Bakgrunn:

Fylkestinget har tidligere fastsatt regler om dekning av utgifter, økonomisk tap og arbeidsgodtgjøring i reglement for godtgjøring til folkevalgte og partigruppene i Trøndelag fylkeskommune.

Ny kommunelov slår fast at fylkestinget skal gi *lokal forskrift* om folkevalgtes rett til dekning av utgifter og økonomisk tap (§ 8-3), arbeidsgodtgjøring (§ 8-4), ettergodtgjøring (§8-6) og permisjoner (§ 8-10).

Forskriften vil erstatte gjeldene Reglement for godtgjøring til folkevalgte og partigruppene i Trøndelag fylkeskommune. Reglementet ligger på Trøndelag fylkeskommune sine hjemmesider her:

<https://www.trondelagfylke.no/politikk/for-politikerne/reglement-og-retningslinjer/>

Forslaget til forskrift har vært drøftet i forretningsutvalget ved flere anledninger og fylkesrådmannen har gjort justeringer etter tilbakemeldinger fra utvalget. Forretningsutvalget består av gruppelederne for partiene som er representert i fylkestinget samt fylkesordfører og fylkesvaraordfører.

Fylkesutvalget har hatt forslaget til forskrift til behandling før det nå sendes på høring. Etter høringsrunden vil fylkesutvalg og fylkesting behandle forslag til forskrift på nytt og fylkestinget vil fastsette endelig forskrift.

Forskriften sendes ut på høring i henhold til forvaltningsloven § 37.

Endringer

De fleste av reglene i godtgjøringsreglementet kan videreføres slik de er i ny forskrift. På noen områder kreves det endringer for å få reglene i samsvar med den nye kommuneloven. Det gjelder blant annet regelen om ettergodtgjøring. Utover de få påkrevde endringene er det i forslaget også flere andre endringer fra dagens reglement. Disse endringene er i hovedsak gjort for å forenkle reglene.

Dekning av utgifter og økonomisk tap

Kommuneloven § 8-3 gir folkevalgte rett til dekning av utgifter og tap av inntekt som følge av vervet. Den gir også rett til skyss-, kost- og overnattingsgodtgjøring

i forbindelse med reiser. Disse rettighetene reguleres av §§ 10-15 i forslaget til forskrift.

Retten til dekning av tapt inntekt er i utgangspunktet en erstatning for reelt tap av inntekt som følge av deltakelse i møter. De som ikke taper inntekt, fordi de er uten arbeid, studenter, pensjonister eller lignende, gis likevel en standardsum til dekning av potensiell tapt inntekt, se § 12 i forskriften. Summen er i dag på 800 kr. Dette kalles «ulegitimert» tapt inntekt. Det kreves ingen dokumentasjon for å få beløpet utbetalt sammen med møtehonorar og dekning av andre utgifter.

Medlemmer av Ungdommens Fylkesutvalg og Lærlingrådet har kun krav på legitimert tapt inntekt, jf. fylkestingets vedtak i sakene 99/19 og 144/19.

Arbeidsgodtgjøring og frikjøp

Folkevalgte har rett til arbeidsgodtgjøring for sitt arbeid som folkevalgt etter kommuneloven § 8-4. Arbeidsgodtgjøring kan gis på ulike måter. På samme måte som i dagens reglement gis arbeidsgodtgjøring i form av møtehonorar og/eller fast, årlig godtgjøring.

Møtehonorar

Arbeidsgodtgjøring i form av møtehonorar er regulert i § 9 i forslaget til forskrift. Møtehonoraret er på 1000 kr eller 1400 kr avhengig av varighet på møtet. Nivået på møtehonoraret ble justert ved starten av denne valgperioden. For medlemmer av Ungdommens Fylkesutvalg og Lærlingrådet er møtehonoraret henholdsvis 500 og 700 kr, jf. fylkestingets vedtak i sakene 99/19 og 144/19.

Fast, årlig godtgjøring for fylkestingsmedlemmer

Fylkestingsmedlemmer mottar i tillegg en fast godtgjøring på 15 000 kr i året etter forskriften § 8. Denne faste godtgjøringen kommer i tillegg til møtehonorar og dekning av tapt inntekt og andre utgifter.

Frikjøp i enkelte verv

I forslaget til forskrift reguleres eventuell arbeidsgodtgjøring ved frikjøp av § 2 - § 7. Godtgjøring ved frikjøp gis til fylkesordfører, fylkesvaraordfører, leder og nestleder av hovedutvalg og kontrollutvalg og leder av noen medvirkningsråd. For frikjøp knyttet til disse vervene regulerer hver regel hva den faste godtgjøringen (frikjøpet) er ment å dekke.

Frikjøp fra «grupperessurs»

Partigruppene har en «grupperessurs» som består av godtgjøring ved frikjøp, som partigruppene fordeler selv på sine folkevalgte. Frikjøp fra grupperessursen kommer alltid i tillegg til annen godtgjøring. Godtgjøringen er ment å dekke arbeid for partigruppa. Dersom en representants godtgjøring ved frikjøp kommer opp i heltidsgodtgjøring bortfaller alle andre former for godtgjøring fra fylkeskommunen, se § 2 siste ledd.

Nivå på godtgjøring ved frikjøp

Godtgjøring ved frikjøp gis som en prosentsats av heltidsgodtgjøring. Nivået på heltidsgodtgjøring i Trøndelag fylkeskommune er fastsatt til 89 % av en stortingsrepresentants godtgjøring. Det er en videreføring av nivået som gjelder i dagens reglement.

Fylkesordfører og fylkesvaraordfører har også heltidsgodtgjøring, men med egne satser i § 3.

Kombinasjon av ulike typer godtgjøring i fylkeskommunen

Det er alltid anledning til å kombinere disse rettighetene, så lenge ingen folkevalgte til sammen får mer enn heltidsgodtgjøring i fylkeskommunen. En folkevalgt som er medlem av fylkesutvalget (frikjøp 60 %) og leder i hovedutvalg (frikjøp 40 %) har til sammen heltidsgodtgjøring. Han/hun kan da ikke motta andre typer faste godtgjøringer, som frikjøp fra grupperessurs (§ 7) eller fast årlig godtgjøring for fylkestingsmedlemmer (§ 8). Møtehonorer (§ 9) er ikke som en fast godtgjøring. I dette eksempelet vil likevel § 4 og § 5 om frikjøpet si noe om hvilke møter frikjøpet er ment å dekke. Den folkevalgte vil da ikke kunne kreve møtehonorer for disse møtene.

Kombinasjon med kommunale verv

I dagens reglement har man også tatt hensyn til kommunale verv i beregningen av om en folkevalgt har fått heltidsgodtgjøring. Den regelen er ikke videreført i forslaget til forskrift. Begrunnelsen for å ha en slik begrensning i reglementer var at det ble sett på som urimelig at folkevalgte skulle ha godtgjøring over heltidsgodtgjøring totalt, selv om det var fordelt mellom kommune og fylkeskommune. Et av argumentene mot å hensynta kommunale verv er at fylkeskommunen ikke står i et hierarkisk forhold over kommunene, og at kommunale verv derfor ikke bør ha konsekvenser for de fylkeskommunale. Et annet er at folkevalgte også kan ha andre verv og ansettelsesforhold som ikke gjør at de får godtgjøring redusert i fylkeskommunen. I tillegg kan det fremstå urimelig for folkevalgte som er heltidsfrikjøpt i sin kommune, for eksempel ordførere, at de ikke får noen godtgjøring for verv i fylkeskommunen. Disse momentene taler for at det bør være opp til hver enkelt folkevalgt hvilke verv hun/han tar på seg og hvilken godtgjøring hun/han sitter igjen med i sum. I det vedlagte forslaget er det derfor ingen regel om å ta hensyn til godtgjøring for kommunale verv.

Permisjoner

Kommuneloven § 8-10 fastslår at alle folkevalgte som har vervet «som sin hovedbeskjeftigelse» skal ha rett til permisjoner i samsvar med arbeidsmiljølovens §§ 12-1 til 12-10, 12-12 og 12-15. I forslaget til forskrift gis denne retten til alle folkevalgte, ikke bare til de som har vervet som hovedbeskjeftigelse. Det er en videreføring av regelen i dagens godtgjøringsreglement.

Pensjon

Fylkeskommunen kan vedta å opprette eller slutte seg til en pensjonsordning for folkevalgte. Det er gitt en forskrift av arbeids- og sosialdepartementet om pensjonsordninger for folkevalgte i kommune og fylkeskommune, som regulerer hvordan slike pensjonsordninger kan utformes. I forslaget § 21 innlemmes alle frikjøpte folkevalgte i fylkeskommunens tjenestepensjon for ansatte. Det gir noe videre rettigheter enn dagens reglement. I dagens reglement må man være frikjøpt minimum 15 % for å bli innlemmet. Man har likevel en rett til erstatning for et eventuelt tap i pensjonsrettigheter. Forslaget innebærer derfor en forenkling av dagens regelverk og gir utvidede rettigheter til folkevalgte frikjøpt i lave prosentandeler. Det skal likevel ikke innebære økte kostnader for fylkeskommunen, sammenlignet med dagens regel.

Sykepenger og rettigheter ved yrkesskade

Kommuneloven § 8-8 om rett til sykepenger og § 8-9 om rettigheter ved yrkesskade bestemmer at folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse, skal gis samme rettigheter som ansatte i fylkeskommunen. Det er gjennomført ved § 22 og § 23 i forslaget til forskrift. Regelen fastslår rettigheten og henviser til rettighetene for ansatte i Trøndelag fylkeskommune.

Endringer i regel om ettergodtgjøring

I dagens reglement gis ettergodtgjøring uansett til alle folkevalgte som er frikjøpt 50 % eller mer når de fratrer ved valgperiodens utløp. De kan i tillegg søke om ettergodtgjøring ved fratreden av andre årsaker. Nivået på ettergodtgjøringen er 66 % av den godtgjøringen den folkevalgte hadde før fratreden, etter dagens reglement.

Den gamle kommuneloven regulerte ikke ettergodtgjøring og gav fylkeskommunen frihet til å utforme en eventuell slik rettighet selv. I den nye kommuneloven følger en slik rettighet direkte av loven i § 8-6. Det står at den folkevalgte «kan søke» om ettergodtgjøring. Det skal likevel forstås som en rettighet for den folkevalgte som oppstår i det søknad er sendt, ifølge departementets omtale i forarbeidene til loven.

Rett til ettergodtgjøring

Kriteriet for å ha rett til ettergodtgjøring etter kommuneloven § 8-6 er at den folkevalgte har vervet som sin *hovedbeskjeftigelse* før han/hun fratrer. Fylkeskommunen kan derfor ikke videreføre regelen om at den folkevalgte skal være minst 50 % frikjøpt som folkevalgt for å ha rett til ettergodtgjøring. En slik løsning ble vurdert av departementet før vedtakelsen av den nye loven. Det ble forkastet da de mente det kunne slå urimelig ut, og at det var bedre med en skjønsmessig vurdering av om den folkevalgte hadde vervet som sin hovedbeskjeftigelse.

Forskriftens § 20 skal gi den rettigheten som de folkevalgte allerede har i kommuneloven. I regelen er det også forsøkt spesifisert hvordan man kan vurdere om en folkevalgt har hatt vervet som hovedbeskjeftigelse. Myndighet til å vurdere dette er foreslått lagt til forretningsutvalget.

Nivå på ettergodtgjøring

I § 20 om ettergodtgjøring i forslaget får folkevalgte rett til ettergodtgjøring på samme nivå som godtgjøringen før fratreden, i stedet for kun 66 % av den som i dag. Det er usikkert om fylkeskommunen har lov til å begrense beløpet på ettergodtgjøringen etter den nye kommuneloven. Loven gir fylkeskommunen rett til å avgjøre hvor lenge ettergodtgjøring skal gis, men det er klare regler om avkortning i andre ledd i kommuneloven § 8-6. Ettergodtgjøring skal avkortes mot annen inntekt og annen ordinær inntekt som den folkevalgte frivillig avstår fra. Når Stortinget har begrenset seg til disse to kriteriene for avkortning, framstår det tvilsomt at fylkeskommunen har anledning til å vedta ytterligere avkortninger i ettergodtgjøringen. Det finnes også flere argumenter for å gi ettergodtgjøring på samme nivå, selv om fylkeskommunen skulle ha anledning til å avkorte summen. Ettergodtgjøringen er ment som inntektssikring for den folkevalgte, på samme måte som oppsigelsestid er for ansatte. Vervet som folkevalgt kan bli avsluttet raskt og uten forvarsel for folkevalgte som stiller til gjenvalg, og ikke alle har en stilling å gå tilbake til etter fratreden. Flere folkevalgte er frikjøpt på deltid, og ikke alle jobber hel stilling totalt. For noen kan derfor en avkortning til 66 % gjøre ettergodtgjøringen så lav at den ikke fungerer som inntektssikring som tiltenkt.